

Kommunstyrelsen

Riktlinje

Riktlinje för hantering av valsedlar

Ärendenummer VN 2023/8

Dokumentinformation

Fastställt av Valnämnden, 2023-11-16, § 18

Gäller från och med 2023-11-16

Implementeras av Valkansliet

Framtaget av Christoffer Mowide, valansvarig

Innehåll

Hantering av valsedlar vid val till riksdag, region och kommun	3
Hantering av valsedlar vid val till Europaparlamentet	4

Hantering av valsedlar vid val till riksdag, region och kommun

1. Endast de valsedelsställ som valnämnden tillhandahåller får användas i och i anslutning till val- och röstningslokaler.
2. Valsedlarna ska placeras i valsedelsställen i bokstavsordning utifrån partinamnet på valsedel. Bokstavsordningen gäller samtliga partier. Valsedlarna ska ställas i ordningen riksdagsval, kommunalval och regionval.
3. Valsedlar för varje typ av val ska alltid ställas i en egen rad. Partivalsedlar (valsedlar med endast partinamn) och namnvalsedlar placeras i separata valsedelsställ.
4. Det parti vars valsedlar kommer först i bokstavsordningen sätts i valsedelsställets vänstra fack. Därefter fylls den mittersta raden innan den högra påbörjas. Flera valsedelsställ som står intill varandra räknas som ett ställ.
5. Blanka valsedlar placeras på bordet intill valsedelsstället för partivalsedlarna om de inte får plats i valsedelsstället för partivalsedlar.
6. Om nya partier lämnar valsedlar under pågående röstning ska valsedlarna om möjligt flyttas om så att de nya partiernas valsedlar inordnas i bokstavsordningen.
7. Om fler partier lämnar in valsedlar än vad det finns tillgängliga fack i valsedelsställen ska valsedlar för de partier som sist lämnar in sina valsedlar placeras på bord så nära valsedelsställen som möjligt, i bokstavsordning. Punkt 9–12 nedan gäller även dessa valsedlar.
8. Röstmottagarna ansvarar för ordningen i valsedelsställen och att den placering som bestämts upprätthålls.
9. Platsen där valsedlar läggs ut i lokalen ska skärmas av och utformas så att väljaren utan att någon annan har insyn kan välja valsedlar enskilt. Väljaren får dock bestämma att en röstmottagare eller någon annan som väljaren utser får hjälpa väljaren att välja valsedlar, på samma sätt som det är möjligt för väljaren att få hjälp att göra i ordning röst bakom en valskärm.
10. Den avskärmade platsen ska vara avgränsad, gärna med tydliga markeringar, så att det framgår var den börjar och slutar.
11. Röstmottagarna ska utöva ständig tillsyn och vid behov åtgärda ordningen i valsedelsställen.
12. Utdelning av valkuvert ska i val- och röstningslokaler göras så att väljare får valkuverten efter att de har tagit sina valsedlar.
13. Ordföranden i respektive valdistrikt ska utforma möbleringen av vallokaler efter samråd med valkansliet. Samrådet ska ske i god tid före valdagen.
14. Personlig utdelning av valsedlar till väljare får i anslutning till vallokalen endast ske utomhus, utanför lokalerna, men inte i anslutning till vallokalens entre.
15. Valkansliet ska erbjuda partierna möjligheten att i förväg lämna in namnvalsedlar för distribution till samtliga röstningslokaler. Valkansliet ska garantera att namnvalsedlar som lämnas in före klockan 15.30 (måndag–fredag) före eller under förtidsröstningsperioden kommer att fördelas till samtliga röstningslokaler inför respektive lokals nästföljande dags öppethållande. Namnvalsedlar som lämnas till valkansliet på ovan beskrivna sätt ska kvitteras av valkansliets personal vid inlämnande.

16. Valkansliet ska erbjuda partierna möjligheten att i förväg lämna in namnvalsedlar för distribution till samtliga vallokaler. Valkansliet ska garantera att namnvalsedlar som lämnas in före klockan 15.30 nio dagar före valdagen och i enlighet med valkansliets instruktioner kommer att fördelas till samtliga vallokaler inför valdagen. Namnvalsedlar som lämnas till valkansliet på ovan beskrivna sätt ska kvitteras av valkansliets personal vid inlämnande.
17. Valkansliet garanterar genom åtagandet i punkt 16 att valsedlarna hanteras ansvarsfullt. Det går dock inte att garantera att de inte tar slut. Valnämnden eller röstmottagarna är inte skyldiga att på eget initiativ meddela partierna om inlämnade namnvalsedlar tar slut.

Hantering av valsedlar vid val till Europaparlamentet

1. Endast de valsedelsställ som valnämnden tillhandahåller får användas i och i anslutning till val- och röstningslokaler.
2. Valsedlarna ska placeras i valsedelsställen i bokstavsordning utifrån partinamnet på valsedeln. Bokstavsordningen gäller samtliga partier.
3. Det parti vars valsedlar kommer först i bokstavsordningen sätts i valsedelsställets vänstra fack. Därefter fylls den mittersta raden innan den högra påbörjas. Flera valsedelsställ som står intill varandra räknas som ett ställ.
4. Blanka valsedlar placeras sist i bokstavsordningen.
5. Om nya partier lämnar valsedlar under pågående röstning ska valsedlarna om möjligt flyttas om så att de nya partiernas valsedlar inordnas i bokstavsordningen.
6. Om fler partier lämnar in valsedlar än vad det finns tillgängliga fack i valsedelsställen ska valsedlar för de partier som sist lämnar in sina valsedlar placeras på bord så nära valsedelsställen som möjligt, i bokstavsordning. Punkt 8–11 nedan gäller även dessa valsedlar.
7. Röstmottagarna ansvarar för ordningen i valsedelsställen och att den placering som bestämts upprätthålls.
8. Platsen där valsedlar läggs ut i lokalen ska skärmas av och utformas så att väljaren utan att någon annan har insyn kan välja valsedlar enskilt. Väljaren får dock bestämma att en röstmottagare eller någon annan som väljaren utser får hjälpa väljaren att välja valsedlar, på samma sätt som det är möjligt för väljaren att få hjälp att göra i ordning röst bakom en valskärm.
9. Den avskärmade platsen ska vara avgränsad, gärna med tydliga markeringar, så att det framgår var den börjar och slutar.
10. Röstmottagarna ska efter varje väljare kontrollera och vid behov åtgärda ordningen i valsedelsställen.
11. Utdelning av valkuvert ska i val- och röstningslokaler göras så att väljare får valkuverten efter att de har tagit sina valsedlar.
12. Ordföranden i respektive valdistrikt ska utforma möbleringen av vallokalerna efter samråd med valkansliet. Samrådet ska ske i god tid före valdagen.
13. Personlig utdelning av valsedlar till väljare får inte ske i anslutning till vallokalens entre eller inne i vallokalen.
14. Valkansliet ska erbjuda partierna möjligheten att i förväg lämna in namnvalsedlar för distribution till samtliga röstningslokaler. Valkansliet ska garantera att namnvalsedlar som lämnas in före klockan 15.30 (måndag–fredag) före eller under förtidsröstningsperioden kommer att fördelas till samtliga

röstningslokaler inför respektive lokals nästföljande dags öppethållande. Namnvalsedlar som lämnas till valkansliet på ovan beskrivna sätt ska kvitteras av valkansliets personal vid inlämnande.

15. Valkansliet ska erbjuda partierna möjligheten att i förväg lämna in namnvalsedlar för distribution till samtliga vallokaler. Valkansliet ska garantera att namnvalsedlar som lämnas in före klockan 15.30 nio dagar före valdagen och i enlighet med valkansliets instruktioner kommer att fördelas till samtliga vallokaler inför valdagen. Namnvalsedlar som lämnas till valkansliet på ovan beskrivna sätt ska kvitteras av valkansliets personal vid inlämnande.
16. Valkansliet garanterar genom åtagandet i punkt 14-15 att valsedlarna hanteras ansvarsfullt. Det går dock inte att garantera att de inte tar slut. Valnämnden eller röstmottagarna är inte skyldiga att på eget initiativ meddela partierna om inlämnade namnvalsedlar tar slut.